

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název:	Pověst
Oblast:	Český jazyk a literatura
Zaměření/stručný popis činností:	Úlohy jsou zaměřeny na porozumění textu pohádky, práci s textem a jeho interpretaci a specifickým rysům romské kultury.
Věková kategorie	10–11 let (4.–5. třída)
Cíle	Žák <ul style="list-style-type: none"> • dokáže porozumět obsahu přečtenému textu • dokáže doplnit do přečteného textu chybějící písmena se správným pravopisem • dokáže zformulovat formou stručného vyprávění základní informace vyplývající z textu • dokáže namalovat obrázek na základě informací vyplývajících z přečteného textu
Časová dotace:	45 minut
Pomůcky:	pracovní list, pastelky
Popis aktivit, možné postupy řešení, řešení úlohy, metodické poznámky:	<p><i>Řešení k pracovnímu listu</i></p> <p>1. úloha: <i>Pověst o Samsonovi</i></p> <p>Se stavbou radnice je spojena pověst o Samsonovi, jak je nazývána socha, která stávala od roku 1820 do roku 1957 na rohu protější fary. O ní uvádí lidová podání, že představuje silného člověka, který pomáhal stavět budovu staré radnice. Silák přišel ke konšelům přihlásit se o práci. Těm se důvěřivý silák zalíbil, přijali jej a slíbili mu, že dostane větší odměnu za vykonanou práci, když bude nosit velké kameny a kvádry, aby stavba rychleji pokračovala. To se také stalo. Když však byla stavba dokončena a milý silák si šel pro slíbenou odměnu ke konšelům, ti se mu vysmáli. To ho tak rozzlobilo, že sotva dostavěnou budovu vlastníma rukama opět rozmetal. Tak se příběh o Samsonovi z Bible proměnil v litvínovskou pověst.</p> <p>2. úloha: a) Kdo seje vítr, sklízí bouři. b) Na hrubý pytel hrubá záplata.</p> <p>3. úloha:</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Když se kácí les, tak lítají třísky.

Není všechno zlato, co se třpytí.

Lepší vrabec v hrsti, nežli holub na střeše.

Koho chleba jíš, toho píseň zpívej.

Mluviti stříbro, mlčeti zlato.

Nemusí pršet, stačí, když kape.

Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán.

Všechno zlé je pro něco dobré.

S chutí do toho, půl je hotovo.

Dobré slovo i železná vrata otvírá.

4. úloha:

Na zadní stranu pracovního listu si žák může připravit k vlastnímu vyprávění koncept.

Učitel hodnotí slohovou práci žáka podle těchto kritérií:

a) sdělnost textu

b) dodržení tématu

c) forma (vyprávění)

d) výstavba projevu jako celku (odstavce, návaznost výpovědí – měkké a tvrdé přechody)

e) výstavba výpovědí (z hlediska syntaktického)

f) jazyková stránka projevu (slovní zásoba, tvarosloví a pravopis)

Pedagog hodnotí slohovou práci jednou známkou (např. výborně, chvalitebně, dobře, dostatečně) a na konci práce uvede krátký komentář, v němž posoudí předložený text jako celek. Zvýšenou pozornost věnuje opravě slohové práce

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	v následující výukové hodině.
Další náměty na obměny či rozšíření, přesahy, vazby.	<p>Pracovní list je vhodné přizpůsobit rozumové vyspělosti žáka, některé úlohy je možné zkrátit a zjednodušit, jiné naopak rozšířit.</p> <p>S žákem lze vést rozhovor na téma <i>Pověst o Samsonovi</i>, učitel klade otázky k obsahu textu a žák na ně odpovídá.</p> <p>Přesah do zeměpisu a dějepisu (lze využít k motivaci) – informace o Litvínově, Mostě a dalších významných městech v regionu. Lze využít reálií – mapy, fotografie, obrázky, ilustrace v knihách pro děti a připomenout další regionální či národní pověsti.</p> <p>Přesah do výtvarné výchovy – ztvárnění radnice a siláka Samsona podle přečteného textu (lze zapojit i fantazii žáka).</p>
Zdroje:	V. Pajmová: <i>Pověsti Mostecka a jejich využití ve výuce na 1. stupni základní školy</i> (rukopis DP). Ústí n. L.: PF UJEP 2011. Upravila J. Šindelářová.